

Focusgroep – Bijeenkomst 23 juni 2015 – Samenvattend verslag

Dit verslag geeft een samenvatting van hetgeen naar voren is gekomen tijdens de twee focusgroep bijeenkomsten die plaatsvonden op 23 juni 2015. Voor de zomer is dit verslag al een keer per mail verstrekt. Daar de werkgroep 3D heeft voorgesteld dit verslag een grotere rol te laten spelen in komende Transitie-Transformatie avond hebben we ervoor gekozen het nogmaals onder de aandacht te brengen.

Aan bod komen:

- De opstartperiode;
- De samenwerking tussen de verschillende spelers;
- De meest voorkomende hulvragen;
- De problemen met bureaucratische procedures;
- De tips en tops zoals die door de verschillende focusgroep leden aan ons zijn voorgelegd.

Per punt is er een korte weergave van hetgeen per focusgroep gezegd is (de groepen zijn vernoemd naar de gespreksleider). Vooral de tips en tops kunnen ter inspiratie dienen voor een politiek debat over de te zetten stappen. We raden dan ook aan deze met aandacht te lezen en voorafgaand na te denken over een passende politieke reactie.

Afsluitend worden kort de gemaakte afspraken genoemd.

De start

Groep Van Verk

De **start was roerig**, geeft stichting Jeugdteams aan; grote overdracht vanuit Bureau Jeugdzorg (600 dossiers), en de telefoon gaat continu (de organisatie is dus goed te vinden).

Het sociaal team krijgt 'alles' binnen. Er wordt regelmatig opgeschaald, gelukkig gericht door voldoende kennis binnen het team (vanuit multidisciplinair karakter). Ook het SDD ziet meer mensen met zwaardere problematiek, terwijl een 'lichtere' groep de bedoeling was; setting van keukentafelgesprek is niet altijd even passend.

Groep Nijhof

Het is **anders denken, anders werken**; en daar je meer met minder doet, heb je eigenlijk **geen tijd om daar aan te wennen**. Sociaal Team West is daarop een uitzondering, daar was met de pilot al het voorwerk al gedaan (voorwerk en extra budget wat sterk gemist wordt bij stichting Jeugdteams en de andere sociale teams).

De start werd bij de andere Sociale teams ook bemoeilijkt door de manier van samenstellen. Medewerkers worden in een team gezet door de moederorganisaties; dit zijn regelmatig medewerkers die of met ziekteverzuim worstelde of op zoek naar een uitdaging buiten hun organisatie. Verloop en ziekteverzuim was bij die teams daarmee groter (beduidend lager bij Stichting Jeugdteams waar de medewerkers actief hebben moeten solliciteren). De werkdruk maakt het moeilijk de verschillende werkwijzen op elkaar af te stemmen. Ook het ontbreken van een centraal digitaal systeem bemoeilijkt de werkzaamheden. Onder meer ontstaat zo het risico op mensen die dubbelle ondersteuning verkrijgen.

Ook bij Veilig Thuis is de start roerig geweest. De samenvoeging en bezuiniging heeft er in gehakt. Gezamenlijk registratiesysteem wacht nog tot september en het nieuwe protocol is nog wennen.

SDD geeft aan dat de overdracht vanuit het Rijk erg slecht verlopen is. De situatie rondom de PGB's is nog steeds problematisch. Het plannen van afspraken (nieuwe vorm keukentafelgesprekken) is een stuk complexer en daarmee tijdrovend. De rommeligheid van de start begint overigens wel af te nemen.

De samenwerking

Groep Van Verk

Jongerenwerk **wil meer verbinding**. Ze zitten in de frontlinie en zijn daarmee laagdrempelig. Het Jeugdteam geeft ook aan dat er in Dordrecht minder geïnvesteerd is in de samenwerking; het zou een goede zaak zijn als jongerenwerk in de hele keten zou zitten.

Ook de aansluiting met de mantelzorgers is onvoldoende, deze groep begint snel overbelast te raken.

Sociaal Team geeft aan dat er nog niet echt sprake is van één 'regisseur' maar dat wordt ook niet als problematisch ervaren. Ook de SDD geeft aan dat er niet sprake is van één regisseur, het zou erg knap zijn als iemand alles van de WMO zou weten. Wel wordt het aantal teruggebracht.

Doordat de GGZ niet communiceert met jongerenwerk missen veel jongeren de ondersteuning die ze eigenlijk wel nodig hebben. Door in elke regio een specialistenteam te hebben zou dat de lijntjes korter maken.

Groep Nijhof

Samenwerking **loopt soepel** geeft Sociaal Team West aan; je pakt de telefoon en de overdracht is geregeld.

SMW zoekt nog naar z'n plaats in het geheel en werkt aan meer verbinding. In de praktijk merken ze ook veel verschil in ondersteuning per medewerker die ze aan de lijn krijgen; er is nog **geen heldere gezamenlijke visie**. Werken aan de samenwerking met tegelijk een zware caseload blijft moeilijk. Ze houden nog veel vast aan de directe lijn van het oude netwerk (vooral bij SMW voor de middelbare school is het nog zoeken naar de meerwaarde van een Sociaal Team). Daar de Jeugdteams in de regio verschillend werken is directe samenwerking met SMW niet altijd makkelijk; ook is het aantal zo groot dat het veel tijd zou kosten de lijntjes overall kort te houden.

SDD heeft een rondje gemaakt langs de Sociale Teams wat positief is bevallen. De discussie over aansluiting WMO consulent bij die teams zal dit jaar weer hervat worden. Er wordt hard gewerkt aan het versterken van het contact met de Jeugdteams (gericht op jongeren die 18 af zijn).

Voor Veilig Thuis is het nog een zoektocht wanneer wel of niet mee te gaan met de overdracht van casussen. Warme overdracht vraagt namelijk een grote tijdsinvestering.

De hulpvraag

Groep Van Verk

SMW (School maatschappelijk werk) constateren veel multi problematiek. Multi problematiek binnen een gezin die enkel boven komt drijven doordat er kinderen zijn. Veel komt dus niet aan het licht (de mensen zonder kinderen die geen overlast geven).

Veilig Thuis geeft aan dat zij te maken hebben met mensen die wel een probleem hebben maar geen probleeminzicht. Hij ziet meer **armoede**. Zo zijn er in de regio (ZHZ) 1000 waterafsluitingen. Het ontbreekt een groep mensen aan zelfinzicht. Er zijn nu ook mensen die tussen wal en schip vallen. Ze kunnen niet bij elke melding onderzoek doen. Als ze dit wel zouden doen dan zouden ze een wachtlijst van 300 zaken hebben.

Groep Nijhof

Schuldenproblematiek is groot. Bij de Sociale Teams is 80% van de binnenkomende vragen schuld gerelateerd. De maatschappij wordt steeds ingewikkelder en de schulden groeien. Maar doorvragend zie je de gelaagdheid van de problematiek. Verder bellen de mensen voor alles (zelfs voor een dode eend op straat).

Vanuit Julius wordt aangegeven dat er bij de 18+ doelgroep veel verwarring is over wat wel en/of niet vergoed wordt, en waarvoor een eigen bijdrage betaald moet worden. Ook bij de specialisten is er veel onduidelijkheid. Ook ervaren ze het probleem van het ontbreken van de tussenvorm. Nu is er een directe stap van gespecialiseerde zorg naar thuiszorg; dit zorgt voor een duidelijk draaideur effect.

Groep **Verstandelijk gehandicapten** (18-27 jaar) is groot, kunnen zichzelf niet redden, hebben mantelzorgers om zich heen met de handen in het haar, en vallen buiten de boot. Ze hebben geen huis, veel schulden, maar opvangen in een GGZ instelling is veel te kostbaar. Client ziet vaak de hulpvraag zelf niet. Zelfredzaamheid staat hoog in het vaandel bij de overheid. Het werkt prima voor mensen die zichzelf wel weten te redden, maar dupeert de zwakken in de samenleving. Daarbij dienen de mantelzorgers goed ondersteund te worden

Naast de specifieke groep van verstandelijk gehandicapten zijn er sowieso veel problemen te verwachten in de groep 18-27 jaar. Deze groep benodigd dan ook extra aandacht.

De bureaucratie

Groep Van Verk

De SDD geeft aan dat de klant het nu zal ervaren als een extra stap die zij eerst niet hoefde te zetten. Dat alles tot op de euro verantwoord moet worden zorgt ook voor vertraging. **Het systeem is gebaseerd op wantrouwen**, en daar kun je lokaal helaas weinig aan doen.

Veilig Thuis geeft aan dat er nu meer gemonitord wordt. Het is alleen niet helder waarvoor de rapportages dienen.

Het feit dat alle instellingen werken met hun eigen systeem werkt complicaties in de hand.

Groep Nijhof

Alle gemeenten werken met hun **eigen systemen en bureaucratie** waar de organisaties zich steeds aan moeten aanpassen.

Strengere eisen en afwijzingen CIZ (Centrum Indicatiestelling Zorg) maken het een stuk ingewikkelder. Vooral waar het de doelgroep laagbegaafden betreft. Daar komt nog bij kijken dat het contact met het CIZ heel moeilijk te maken is.

De knip tussen leeftijden en financieringsstromen is heel lastig.

Indicaties van Bureau Jeugdzorg in natura bleken niet uit het systeem te halen. Die komen nu nog steeds boven drijven.

Belangrijk deel van de eigen bijdragen moeten nog geïnt worden. Dat zal nog voor onrust zorgen.

Registratie bij sociale teams kost veel tijd. Omdat het vaak ook nog voor de moederorganisatie moet. Er wordt wel hard gewerkt om het registratiesysteem te versimpelen

De Tips en Tops

Groep Van Verk

Mee Drechtsteden hoopt dat de mantelzorger in het vizier blijft staan. Er zou winst behaald kunnen worden als de mantelzorger gewaardeerd wordt. Er zou minder regeldruk mogen zijn en meer buiten de kaders worden gedacht (soms is dat aanbod net niet passend, wat is wel passend?). Met een groot percentage mantelzorgers gaat het goed maar er zijn mantelzorgers die overbelast zijn. Als die uitvallen, heeft de cliënt veel duurdere zorg nodig. Verder zou er meer samenwerking mogen zijn tussen professional, cliënt en mantelzorger. Achter bijna elke cliënt staat een mantelzorger.

De WMO-raad geeft aan dat één van de doelen van de WMO is het vergroten van de participatie. De cliënten inspraak zou groter moeten zijn. Het woord ouderen is vandaag niet gevallen, wel jeugd.

Veilig thuis geeft aan dat ouderenmishandeling een groeiende groep is. Het gaat dan om mantelzorgers die overbelast zijn en ontsporen. Verder is het beeld niet dat ouderen op het netvlies staan bij sociale teams.

De transformatie is te veel bepaald door de transitie. Dit heeft veel onrust en gedoe met zich meegebracht. Verder zou in het geval van subsidie dit voor meerdere jaren moeten worden toegekend in plaats van jaarlijks. Dan kun je je ontwikkelen en heb je meer vrije ruimte. Wel verantwoording afleggen. Als alles naar wijkteams gaat, raken die overbelast. Er mag meer aandacht naar preventie. Er zijn heel jonge kinderen die onthechtingsproblemen hebben, bij kindermishandeling. Er zou ouderondersteuning moeten zijn om sensitief hierop te zijn. De categorie 0-3 jaar is zo'n belangrijke categorie. Als ze eenmaal ontspoord zijn, kun je van alles doen maar of het nog echt zin heeft.

FJP zou graag op meerdere plekken zitten dan op 1 locatie. Dat is goed voor de samenwerking. Er moet aandacht zijn voor koppeling overdracht en school maatschappelijk werk. Een team (hoogste schaal van zorg binnen school) lijkt handig om een koppeling te maken met (jongerenwerk)jeugdteams. Een meldplicht GGZ zou handig zijn.

Het SDD geeft aan dat er verder gedacht moet worden over de toeleidingsvraagstuk. Hoe wil je dat de klantstromen gaan lopen? En dat we best trots mogen zijn op waar we nu staan. Het heeft echt zijn tijd nodig, laten we dat goed beseffen. Je hebt fases nodig om verder te komen en gun elkaar de tijd

Het jeugdteam wil graag een visie vanuit Dordrecht waar willen we heen met jeugdteams? En niet in de paniek schieten bij een calamiteit. Dat hoort er gewoon bij. En als je meer wilt weten, dan betekent dat veel meer administratie voor het jeugdteam. Laat ze hun werk doen en ga niet vragen om te gaan turven, bijvoorbeeld hoeveel klanten iets niet door hebben gekregen.

Sociaal team Centrum geeft aan dat er twee groepen zijn; vrijwillige groep en doorgestuurd door organisaties. Denk na of het iets is voor het sociaal team of GGZ

Jongerenwerk geeft aan ook naar belastbaarheid te kijken en preventieve basis voorziening.

Groep Nijhof (inclusief later toegezonden opmerkingen vanuit WMO adviesraad)

Laat de cliënt aan het woord komen (let ook op cliëntervaringsonderzoek dat in 2016 is gepland);

Vergeet passend onderwijs niet. Is erg ingewikkeld dat goed in de vingers te krijgen.

De mantelzorgende kinderen moeten in het oog worden gehouden. Evenals de kinderen van psychiatrische patiënten. Dat gezonde kinderen verantwoordelijk worden gehouden voor de hulp aan hun ouders is problematisch. En daar lopen die kinderen op school heel erg in vast.

Wees kritisch op het principe generalist specialist. Iedereen moet alles maar kunnen, daar mag wel wat realiteitszin bij komen. Er wordt te gemakkelijk gezegd dat iedereen het maar moet kunnen. Wat dat betreft is er binnen de politiek geen realistisch beeld van wat mogelijk is.

Participatiewet verdient ook meer aandacht.

Verbinding tussen dwang en het outreachen.

Breng de kennis van de medewerkers op eenzelfde peil, investeer in samenwerking, en zorg ervoor dat het bij het doorverwijzen om het cliëntenbelang en niet om organisatiebelangen gaat.

De bedoeling is mensen 'thuis' te laten wonen, zorg dat mensen dat kunnen, maak de hulp toegankelijk maar ook zorg voor een goede infrastructuur. Houd aandacht voor vervoer, voor voorzieningen als ontmoetingscentrum, bibliotheek, winkels en 'goed toegankelijke bestrating'

Let er op dat hoogbejaarde, kwetsbare ouderen voldoende aandacht t.a.v. hun welzijn krijgen. Het blijkt dat aandacht voor deze groep door bv. wijkverpleegster in te zetten, zeker na ontslag uit het ziekenhuis leidt tot diverse besparingen. Besef daarbij dat niet alles via vrijwilligers is op te lossen.

Afspraken

Het verslag zal gedeeld worden met de leden van de focusgroepen en de commissieleden van Sociaal.

Begint 2016 zal er een nieuwe focusgroep bijeenkomst worden georganiseerd.

Tevens zal de werkgroep 3D in samenwerking met de cliëntenorganisaties zoeken naar een vorm om eenzelfde soort bijeenkomst te organiseren met cliënt vertegenwoordigers.